

ACC. N:R M. 14379: 1-22.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Landskap: Skåne Upptecknare: Martin Eriksson, Gyllbo
Härad: Järestad Berättare: se uppt. bladens baksida!
Socken: Ö. Vemmerlöv Berättarens yrke: _____
Uppteckningsår: 1955 Född år _____ i _____

Inventering av möbler i Ö. Vemmerlövs
m. s. 1-22.

Bref. nr. M. 14379.

Gyllebo den 18/3 1955

Folklivsarkivet
Lund

FOLKLIVS-ARKIVET
Institutionen för folkvård-
ning vid Lunds universitet

Jag har nu ett par dagar varit ute för att se om jag kunnat hitta några gamla möbler från 1800 talet. De möbler som stått sig längst i konkurrensen med nutidens möbler tycks vara kistor och chiffonier.

Chiffoniererna som är tillverkade på 1800 talet var ju också så vackra att de kan pryda upp vilket som helst hem även nu för tiden. Tilläidskapet som ju var obligatoriskt på 1800 talet då bostäderna var mera primitivt uppförda, var man ju tvungen att förvara sina kläder i kistor och skåp, då moss och till och med råttor stundom gjorde sina påhållningar i böningsrummen. Därför var ju också kistor och skåp stående på höga fötter för att hindra skadegörelse.

Det var ju inte som nu, när varje nybyggt hus har en eller två garderober, tack vare att cementen kommit i bruk kan ju inte skryta komma in som förr.

För att hitta några kistor får man nog bliva upp på loftet där de nu merendels har sin plats. Vi äro ju ändå nu ett gott stycke in på 1900 talet och många ställe som jag nu besökt, helst där unga folk bor, känner ju inte till några möbler från 1800 talet. Skälförtiden har ju de flesta även på landsbygden moderniserat om såväl böningshus som möbler.

Högskoleingenjör
Martin Ericsson

Vid besök hos Sundberg fanns följande gamla
saker.

En kista

Signerad H. P. D. årtal 1860

Grön bottenfärg blommor

Garnvinda omålad

Bejrå från 1800 talet

med fem låder

målad gulsvart flammig.

Vid besök hos Håkanson fanns följande gamla saker.
Ett gammaldags skåp, grönmålat, gula utskärningar
upptill, två hyllor att ställa in koppar och fat som
aldre överst en liten list med inskärningar till att
hänga hornskedar i som ju var allmänt brukliga förr
i tiden. Hårstammar från Andrarums alunbruk.
En stycken Mora Dalaklocka signerad A.L. 1834.
En fin lampa från 1800-talet, hårstammar från Stenby
gården. En kista som hårstammar från Håkanson
fader signerad H.E.D. Åstol 1850. En gammal betsona
av trä. Ett bord från 1830-talet, en meter ungefär på
var sida, brunmålat.

En målare som varit verksam i Andarum på
1800-talet het Graskog, han hade haft flera med-
hjelpare.

Bländ annat förvisade han två stycken flintsten
samt en evig dolk även av flinta som han hittat
på Sofielust.

Vid besök hos Larsson fanns inga gamla saker,
utan en Chiffonier, med en lång låda överst,
derunder en klapp att slå ner, inunder den fanns
fem små lådor på var sida, deremellan var ett
tomrum, samt en liten låda under.

Nedanom klappen tre stycken låder breda.

Brunmålade, med gula kanter runt låderna och
klappen.

Köpt från Birrestad på auktion.

Vid besök hos Anneli Nilsson fanns der ett stembord med bordkista, som står i källaren, der det nog också får stå alla tider, ty det blev menadt der när huset byggdes, att man det inte komma ut utan att väggen skulle tas sönder.

På loftet fanns hennes morfars kista signerad A H P årtal 1836.

Blågrön, tre svarta stolpar målade:
Blomvasar med ringstulpan och andra blommor.
En kista signerad E B D! årtal 1830/328.

Blågrön som bottenfärg tre svarta stolpar, blomvasar med rosor och tulpaner. Blomstänga på locket.

En chiffonier, en bred låda överst, derunder en klapp att slå ner, derinnanför två låder vid varje sida samt ett skåp att låsa på mitten, under klappen tre breda låder.
Brunpalerat.

Ett klädskåp målat i rött gult flammigt.

På besök hos Friis fanns inga andra gamla saker utan en lännestol från 1800 talet samt en chiffonier från 1800 talet med en stor låda överst, samt inte mindre än tolf små lådor bakom klappen, tre stora lådor under densamma.

Färg. gul, brun, polerad.

Chiffonieren härstammar från hans svärmors syster som var barnfödd i Östra Floty.

Vid besök hos Jönsson fanns blott en kista av
ek signerad M J S årtal 1819 brun bottenmål-
ning med blomslingar, det hade varit hans mor-
fars kista.

Desutom en Chiffonier, inneanför klappen en
lång låda överst, fyra små vid var sida, tre små
upptill, en lång under de små, två stycken löm-
läder vid sidorna deremellan ett skåp, samt under
detta en låda som är formad som en trappa upp
till skåpet. Tre breda läder nerunder klappen.
Folerad i brunt. Fin sak.

Förevisade även en Bibel tryckt i Leipzig 1854
med bilder nästan på varje sida.

Vale annars om att andra gamla saker som de
ägs bara stod och stäpade, så de hade de skaget
vänder. Stort fint lantbruk som Jönsson ännu själv
eger fast bostället till en son.

Vid besök hos Björk fanns följande saker från
1800 talet, ett stycken skäffelträ signerat H P D
år 1821 grön bottenfärg, rosor och pingstliljor
målade.

Ett stycken Klädska, bottenfärg blågrön, blom-
vasar på dörrarna med rosor och pingstliljor.

På dörrarna stod även initialerna

G J D 1856 P O P 1857

Glav talte om att skäpet härstammade från hans svä-
rföräldrar som bodde i St Olov.

En kista, grönmålad med svart stolpe mitt på
signerad J M 1873

En kista omålad signerad C M D 1872.

Pi besök hos Olsson fanns följande saker från 1800-talet

En kista gulflammig med en svart stolpe på mitten
signerad C A D 1866

En kista av ek naturfärg.
signerad A I P åtal 1881

En kista gul röd flammig med svart stolpe på
mitten signerad A I P åtal 1880.

En stycken gammal garnvinda

En stycken haspa

Ett bord med svarade ben från 1800-talet brunmålade

Två stycken olipa stolar från 1800-talet

En gammal bägg från 1800-talet.

För gård 35 tunnland öker 20 tunnland skog.

Vid besök hos Andersson fanns många gamla saker
En byrå polerad i brunt härstammar nog från 1700-talet
innehåller tre låder med välfda framsider.

En kista av ek gulmålad med tre svarta stolar
signerad J. B. P. årtal 1876

En kista grön med blompransar blommor på locket
signerad J. N. P. årtal 1845

En kista grönmålad utan initialer och årtal.

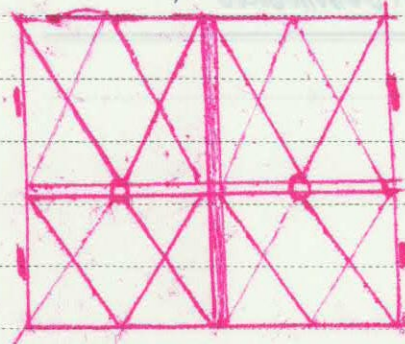
En grönmålad med årtal 1808 blomprans kräng
rammet, utomkräng kantorna vita och gula tulpaner
målade.

En stycken kaffepanna av lergods som nog är
från 1700-talet.

Ett tennkrus på framsidan Carl den XIV med
bladstinga om på locket tre kronor samt årtal 1842

En pulpett innantill klappen 4 låder vid varje
sida, fyra små uppställ, samt ett skåp på mitten,
tre låder mer under klappen, brungult polerat.

Ett skåp en meter gånge höjden och bredden

Dörrarna på skåpet ser ut
ungefär som här med dubbla
klyss av trä på varje ruta
Skåpet är polerat i brunt.
En liten kista 26 cm årtal 1890
En byrå målad mörkblått
med fyra låder.

Ett klädska skåp svart-brunmålade årtal 1884

En kista av eke bottenfärg grön med blompransar

Initialer J P D årtal 1813

En kista brunmålade utan blommor troligen från 1700-talet

En vävstol till ett väva band från 1700-talet

Ett par varpor från 1700-talet.

En garnsönda från början av 1800-talet

En stol med rottingsits samt rotting även i ryggstöd
gulmålad, härstammar från Kammerherre Rosenkrantz på Gyllenbo slott

Ett gammalt spein av ek som de brukar ha
dokument i 40x25 cm. naturfärg

Ett klädskap, från 1800 talet en och en half
meter högt och brett, brunmålat.

En martell av malm.

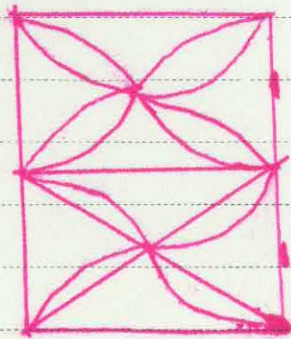
Vid besök hos Larsson kunde jag notera följande gamla saker, men kanske jag först skall tala om att han själv är ytterst intresserad av gamla saker och därför samlat många sådana.

På har vi först en kista som är målad grön med gröna, vita och röda stänger med blommor även på locket.
signerad H H D årtal 1785

En kista liksom föregående med gröna, vita och röda stänger på framsidan och även på locket.
signerad H Y D årtal 1798

En lampa av majolikaporslän från 1800 talet.

Ett skåp bruntbetsat storlek en meter gånger en, med två dörrar, jag har här försökt visa hur dörrarna såg ut med träornament insatta i rutorna, som synes är de olika i den översta och nedre rutan, detta är blott den ena dörren.
Ett gammalt skrivbord tre lådar framtid bruntbetsat

Fyra stolar brunbetsade och färsade. Skåp, skriv-
bord och stolar inköpta efter Arkehus Jolanna Persson
som avled i fjol 92 år gammal.

En gammaldags långbänk, ungefär tre meter
lång, med ryggstöd och sidostöd, har nog en gång
varit gulmalad, troligen en sak från 1700-talet.

Ett stenbord med bordben och lådar 2 x 1 meter
signerad J N S + K H D årtal 1862.

En stenbordsplatta utan fot 1 x 1/25 cm.

En kista grönmälad tre svarta beslag
signerad E P D årtal 1867

En kista grönmälad tre svarta beslag
signerad P P P årtal 1866

De båda kistorna har tillhört berättarens farfar
och farmor som bodde på Ediselund Skivik.

En kista grönmälad med tre svarta beslag
signerad J R D årtal 1861

En gammal polissabel.

En kista, blågrön målad med blommor förestäl-
lande anemoner.

signerad G O J årtal 1826

En Chiffonier, en bred låda överst under klappen
tre små låder på var sida, skåp på mitten,
tre breda låder under klappen. Brunpolerad.

En gammaldags garnvinda från 1700 talet.

En malmblocka så kallad vällingblocka som
härjst vid Eliselund Skivik ungefär 25 cm i diäme-
ter. En mindre malmblocka ungefär 10 cm

En kista, blågrön målad med rosen slingor

signerad E B F årtal 1826

En kinesisk dolk med slide.

Ett malmstrykjärn cisilerat, årtal 1845

Två stycken bågar att spänna fast på djäpely på
selarna, med vardera tre stycken malmblockor med
olika klang, som de satte på selarna när det var
slädföre.

Ett bokskåp en meter brett och två meter högt
polerat i gult och brunt ett enastående vackert
skåp fullt med underbara saker från stenåldern
till våra dagar. På de två nedersta hyllorna finns
en massa saker av flinta från stenåldern yxor, mejslar,
större och mindre säg. pilspetsar m. m. ett 180 tal saker
som vittnar om ägarens stora intresse för sådant.
På de öfre hyllorna vackra saker av grönskin handmå-
lade saker som ägarens många skyttepris-saker och
pokaler som han sköftrat som skickelig skytt. Derom
vittnar även de många skyttemärken i guld som
han har erhållit.

En Chiffonier från hälften av 1800-talet, en låda
över klappen 5 små låder vid sidorna, skåp på
mitteln 2 stycken låder med lönplåder, tre
bredda låder under klappen. Brunpolerad, en vacker
sak. Härstannar från berättelsens farfar.
Ett mynt $1\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ cm i mitten står 1 daler silvermynt.

På muntet står i varje hörna ärtalen 1723, 1724,
1725, 1727. under en kruna står H R S

En bibel med året 1889 Med bilder i färg och svart-vitt
En rakespegel på svarvade pelare utan läda polerat
i brunt.

En liten silverbägare signerat M H P. Inkomman
till Skåne från Danmark. i botten en stämpel.

Tre stycken blomstabord svarvade pelare bordlängden 55x39cm
höjden på borden 80cm polerade i brunt. Fäbete av
en snickare i Mellby som het Nils Persson som dog på 1800-talet.

En spegel 104x40cm året 1825. att hänga på väggen.

En spegel med vacker uppsats ovanpå, vacker välbod
läda med svarvade pelare som uppbär spegeln. Förren
polerad.

En gammal länstol som stod i källaren der vä-
ven stod, der stod även en gammal kakelugnsbråk,
från 1800-talet.

Vid besök hos henne var det som att komma in i ett museum, idel gamla saker som pietetifullt vårdats genom tiderna. Bland sakerna kan nämnas ett stycken hörnskåp, stort två och en half meter högt, samt ungefär en meter brett, brugnålrat, trä dörrar att öppna, med tre speglar i varje, skåpet arbetat av snickare Carl Hästenström, Östra Femmerlöv, samt köpt på auktion efter kyrkoherde Norden här i Östra Femmerlöv.

Ett skåp målat med blommor

signerat N B P årtal 1822

ovanpå detta ett gammaldags drängskåp med en blompruka med blommor utskuren i själva dörren, samt utskärningar och målningar i sidorna

dörren signerat N B P årtal 1804.

Jessutom en hörnhylla med tre hyllor samt låda undertill. En gammal länstol kanske från 1700-talet finns, även den härstammande från en prästfamilj.

Gammalt skrin från 1800 talet.
Desutom bord, soffor, byrå, chaislong samt sto-
lar, allt från 1800 talet.

Även ett litet väggur stannar från 1800 talet.
Ett gammalt kerus från 1800 talet med granar
samt jägare och vargar finns även.

Desutom gamla väggtaflor målade av målare
Olsson i Hemstad.

Pland saker från uppfinnarens eget barndoms-
hem som numera finns hos min syster Ankefru
Hilda Hårtensson Onflunda, märks fars och mors
kistor. Fars kista är eke med tre svarta beslag
signerad E P P årtal 1853

grönmålad med blomkransar runt om grann och
årtal även blomslinger på locket, är väl bibehållen
målningen lika vacker fast aldrig ommålad, nu över
100 år kan nog hålla i flera århundraden till.

Mors kista målad rödflammig med tre svarta
målade petare är av furu men ändå lika vacker
signerad H P D årtal 1871.

Min syster har även sin mors kista, grönmålad med
en svart stolpe på mitten.

signerad J H P d-r årtal 1857 1/2

Dessutom fars och mors stänk röd gulflammig med grönt band i speglarna
för dörrarna. Samt fars och mors väggklocka som de hade hela tiden de lede
den går bra ännu. Samt dessutom ett bord och soffor från 1800 talet

Vid besök hos Lindsborg så hade de följande gamla saker. En chippmuer, en lång låda örcist under klaffen tre små lådor vid varje sida ett skåp att öppna på mitten, tre breda lådor under till.

Ett spelbord brunpolerat i fläm.

En hängare till att hänga handdukar på bägge sakerna från början av 1800 talet. Hästammar från Barlövs prestgård.

En klocka fyrskantig 35 x 35 cm att hänga på väggen hästammar från Fru Lindsborgs mors mormor.

En soffa brunpolerad, två stolar som hör till,

En brädkorg, grönmålad med girlander av förjät-
miej och prestkragar. Inuti densamma står följande
inmålade G. F. J. x H. M. J. 1842 samt J. E. x E. J. 1880

Alla dessa saker hästammar från kyrkoherde Vallengren

En länstol, blågrön med tulpaner signerad 1829
Hästammar från Fru Lindsborgs farfar.

En bandstol att väva band på. En spinnspek.

En haspa, En silrafjäl.

En kista blågrön med tre svarta beslag
signerad C. H. P. åtal 1877

Två stycken gamla vävar.

Två stycken tallrikar, blåmalade de två med
foglar de två med slott, mycket gamla tallrikar
Salladier i forntiden kallats åter därför att
der fanns åtta stycken mindre salladierer som
passat till och placerats runt den runda som var
i mitten. Paräl tallrikar som salladier härstamma-
de från Tyskoherde Vallengren.

En svart gniester över 1/2 är gammal tillhört
Fräule Lindskogs onmor.

Tre stycken spetsknogar, som de hade när de
sydde skinn till byxor, och spinnklockor till
Gruntsen.

Ett gammalt horn till att ge lammen mjölke av.

Glas Björk fanns följande gamla saker

En skänk, brunmålad med två dörrar, på dörrarna ungefär 15 cm från tiderna en röd list, derunder en gul innanför den ett grönt fält med vita rosor. Hårstammar från Perum och hans fru mors namn signerad K K P åtal 1836

Ett stycken gulour lifnande mors blocka men med inskrift J. P. Hårtenstam Simrishamn på ertavlan, brunmålat.

En kista, grönmålad, vita rosenkransar längs signerad E P D åtal 1832

En kista, brunmålad med järnbälte på mitten signerad E P D åtal 1855